

Johann Bacmeister

**Programma Quo ad Piam Pollincturam seu Funebrem curam Quam Viri ... Dn.
Nicolai Ridemanni, S. S. Theol. Licentiati & in Ecclesia Mariana Verbi divini
Praeconis fidelissimi Piis manibus Vidua, Liberi, Frater & Sorores moestissimi
adornatam cupiunt Omnes omnium ordinum Academiae Cives officiose
invitantur**

Rostochii: Kilius, 1662

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn77577507X>

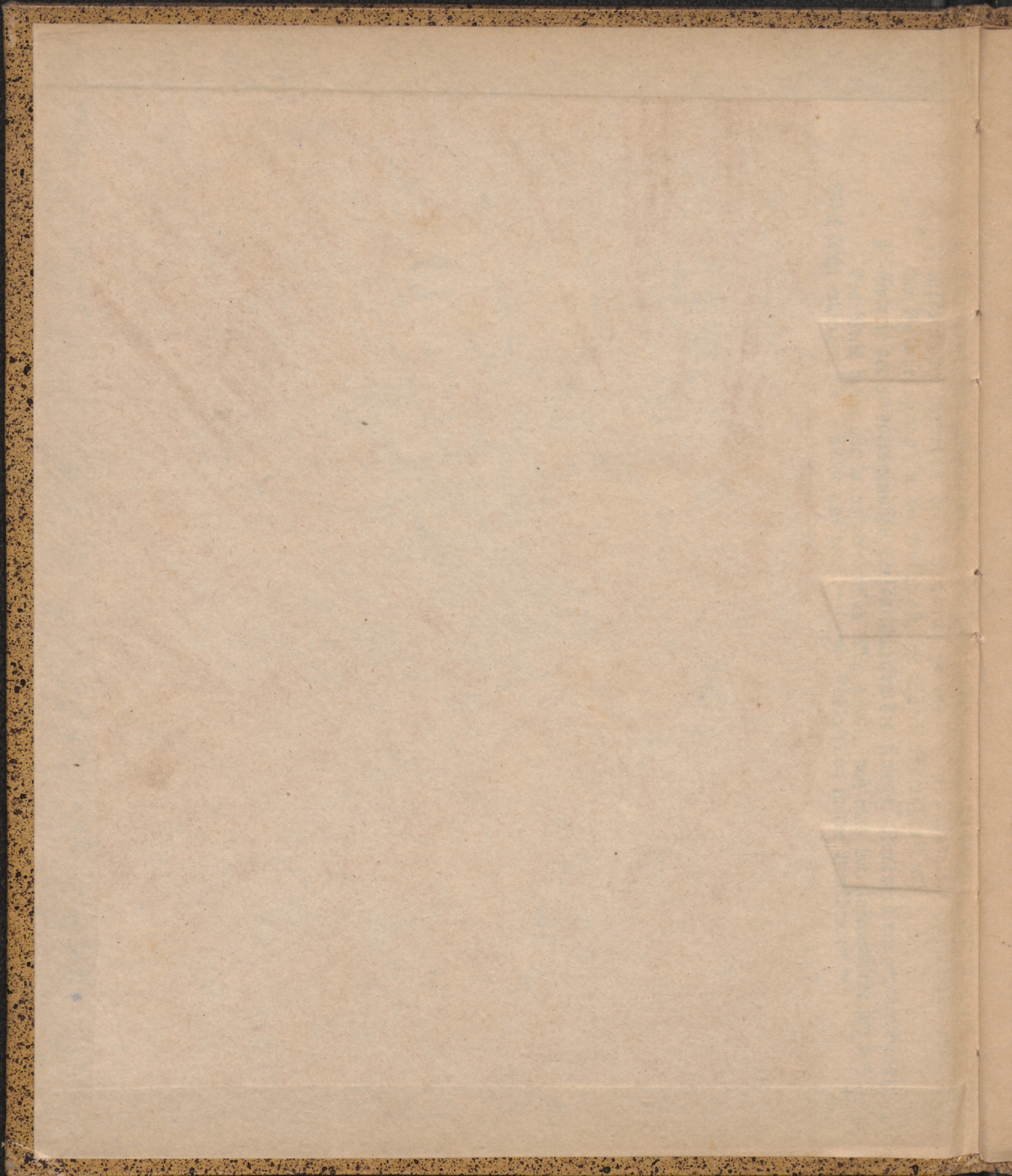
Druck Freier Zugang

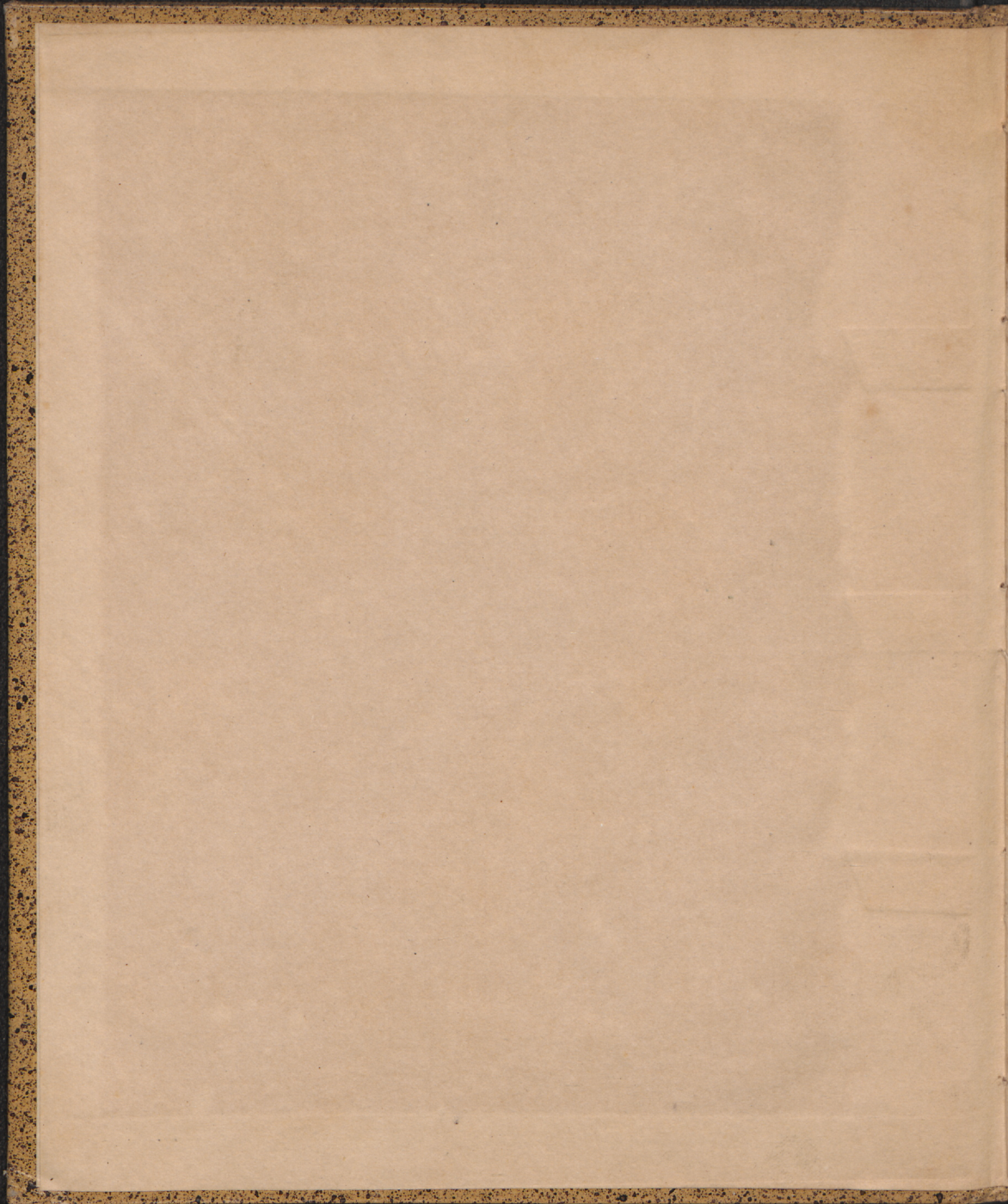
Bacmeister, J.
in
N. Ridemann.

Rostock, 1662.

47

36.
PROGRAMMA

Quo
ad

Piam Pollincturam seu Funebrem curam

Quam

VIRI PLURIMUM REVERENDI, EXCEL-
LENTISSIMI & CLARISSIMI

DN. NICOLAI
RIDEMANNI.

S. S. Theol. Licentiati & in Ecclesiâ Ma-
rianâ Verbi divini Præconis fide-
lissimi

Piis manibus

Vidua, Liberi, Frater & Sorores
mœstissimi adornatam cupiunt

Omnes omnium ordinum Academiae
Cives officiosè invitantur

à

RECTORE
ACADEMIÆ ROSTOCHIENSIS
JOANNE BACMEISTERO,
Med. D. P. P. & Poliatro.

ROSTOCHII,

Literis JOHANNIS KILII, Anno M DC LXII.

Heopbrastum morientem accusasse Naturam ferunt, quod Cervis & Cornicibus, quorum id nihil interesset, diuturnam, hominibus, quorum maximè interfuisset, tam exiguam vitam concessisset: qui si ætate procedere longiùs potuissent, futurum fuisse, ut omni perfectâ disciplinâ, omnibus artibus hominum, vita erudiretur. Præclara sanè & homine Philosopho non indigna sententia; quæ iniquum censebat, bruta animalia, ventri tantum nata, meliori conditione esse, quam hominem, quem ad rerum cœlestium ac divinarum contemplationem erectum, sed multis difficultatibus terrenis impeditum par erat mortalitate prius non defungi, quam animi ingenique solertia ex impedimentis omnibus eluctatus ad perfectionem sui quodammodo pervenisset. Est igitur vehementer dolendum, quoties in medio curriculo singularis industriæ à vita discedere jumentur, quorum præstantia societati communi magno erat & adjumento & ornamento futura, qui non tantum verbum DEI nobis locuti, sed & bono exemplo facem pietatis prætulere, fideles scilicet Ecclesiæ Doctores, qui in cœlestem evocati patriam cum inenarrabili gaudio nostrum præstolantur adventum: Sed dolendum dico, non etiam natura novercæ nomine traducenda, & Deus ipse
insti-

insimulandus, cui constant factorum suorum & sapientis-
simæ & iustissimæ rationes; Quamvis enim de vitæ hu-
manæ definito & inevitabili termino per multos annos
Ecclesiam Christi disputatio valdè exercuerit; varieque
quæstiones de mortis genere & hora inter doctores sint
exortæ; Tamen rem hanc ita comparatam animadver-
timus, ut facile hic vel in Scyllam Epicuræ temeritatis,
vel Charybdim stoicæ necessitatis possimus immergi.
Nam reperiuntur, qui nescio quo mentis tumultu, cum
Philosopho Ægyptio de quo *Busbeq. legat. Turcic. Epist. I.* in
Providentiam divinam injurii, hominum mortem, teme-
rario cæcæ fortunæ impetu ferri aut certè à solis naturali-
bus causis nullius sublimioris principii interventu pen-
dere autumant, quos tamen *Anselmus* his refutavit ver-
bis. *Sicut nihil factum est nisi per essentiam creatricem, ita ni-
hil fit, nisi per ejusdem potentiam servatricem.* Alii absurdi-
tatem primi dogmatis videntes, ad Fatum confugere ma-
luerunt, quamquam sensu non uno. In summam rem,
contracturus Joannes Picus Mirandula, quatuor de fato
facit sententias; Sunt enim qui fatum ipsam naturam esse
dicunt, ita ut quæ electionis & casus, extra fatum faciant.
Hæc significatio Poetæ seculo obtinuit, quum Didonem,
quæ se sponte occiderat, fato mori negat: Sunt qui fati
nomine accipiunt æternam seriem causarum necessario
nexarum, ubi causa ex se causam gignit, & ea est, juxta E-
picteti definitionem, ex omni æternitate fluens veritas
sempiterna: sed & absoluta insuper, sub quâ necessariâ
causarum connexionem, DEUM ipsum nexibus & spinis im-
plicant: Sunt, quibus fatum ex siderum positione: Sunt
quibus è numeris Platonicis: sunt quibus è divini consilii
executione, hac notatione: Fatum est, quod DEUS fa-
tur, describitur. Sed & *Seneca* (quod à *Lippsio* fati stoici de-

fenfore neglectum mireris) ipsum Deum fatum vocita
l. 3. de Benefic. Quæ varia vocis acceptio facit, ut *Augustinus*,
omnia fieri fato, & nulla fieri fato scribat *l. 5. d. Civit. Dei*
cap. 8. Nos cum magno seculi hujus Theologo de totâ re
sic sentimus. Numerum dierum nostrorum apud Deum
esse certissimum, & ab ipso præfixum, quâ mortis horam
quâ mortis genus, sed id non absoluto, causas secundas
omnes excludente, decreto. h. e. Si fati nomine venit ipse
DEUS & divina providentia, quæ inferiores causas tum
naturales tum voluntarias non excludit, sed subordina-
tas habet, fato sive divina providentia omnia gubernari
largimur: Sin verò fatum omnium causarum connexio-
nem interpreteris, quâ Deus ipse necessitati subjiciatur, ut
Sextus Tarquinius edoctus erat, vel à stellarum cursu vel Pla-
tonicis numeris dependere dicas, tale fatum tam impro-
bamus quàm quod maximè. Sed nec de his ut prolixio-
res simus chartæ angustia permittit. Præsens casus, præ-
maturus quidem & multis nominibus acerbus divina ta-
men voluntate præfinitus, Viri Plurimum Reverendi, Ex-
cellentissimi & Clarissimi Dn. NICOLAI RIDEMANNI,
Sac. S. Theol. Licent. Ecclesiæ Marianæ apud nos Diaconi
vigilantissimi, amici ac Fautoris nostri olim fidelissimi
nunc eheu! desideratissimi obitus nobis vitæ hujus fugaci-
tatē atque brevitatem ob oculos ponit. Graves utique,
nec disimulo, obversantur animo curæ, sive præsentia
respiciam & amissos tot præclaros viros recorder: sive
futurorum meditationem ingrediar & præter repetita
toties Ecclesiæ Vulnera, graviolem indies Ecclesiasticæ
administrationis curam casusque temporum quibus par-
tim exhausti sumus, partim exhauriendi, nisi DEUM pla-
caverimus, videmur, animo & cogitatione mihi propo-
nam. Manet quidem, manebitque immobili fundata
fir-

firmitudine Ecclesia, neque deficiet in terris pusillus licet, invictus tamen grex ovium & pastorum, cujus supremus Pastor CHRISTUS est: sed illa fiducia non adimere nobis curam debet omnium temporum piis communem, quâ vel repentinas, vel crebras fidelium antistitum mortes inter casus ominosos, id est, Iram Dei minitantes haberi fas est. Expendendum id, non magis mea oratio, quam desiderium optimi hujus piè defuncti DN. RIDEMANNI nostri, cuivis dabit. Interim loco solatii memoria virtutum ejus esto, quæ & notiores sunt, quam ut hic recenseri, & ampliores quam ut angustiâ unius paginæ arctari debeant. Quamvis autem rectè & verè beatus Augustianus scribat, Animam in societatem fidelium & castarum receptam laudes nec curare nec quærere humanas, cum in requie & beatitate sit, ubi neque dolor aliquis eam cruciat, neque laudatio humana afficit: Tamen magnæ & graves causæ sunt, ob quas memoriam defunctorum conservamus, & illis, qui in domino obdormiverunt, justa facimus. Nam pium & humanum est, ut eos, qui supervivunt, & mortuos propiore sanguine vel affinitate attingunt, & obitum istorum vel immaturum, acerbè desilent, verbo Dei consolemur, & ut modum ac terminum luctui ponant, suaviter hortemur, & de voluntate Domini, qui dedit, qui abstulit, cujus nomen semper benedictum sit, fideliter admoneamus, & non amissos illos, sed præmissos esse, & ad eam vitam venisse, ad quam ipsi quoque evocati, suos, qui ante migrarunt, quantò notiores, tantò utique chariores & sine timore ullius discessionis amabiles habituri sint, verè testemur. Nec minùs necessarium est hoc ipso de mortalitate & fragilitate nostrâ nos invicem commonere, à flagitiis & vitiosis affectibus dehortari, & ad pietatem, humilitatem, patientiam, charita-

ritatem, veracitatem, ceterasque virtutes milite Chri-
 stiano dignas adhortari, ad mortis meditationem exulsi-
 tare, & ut, Deo vocante & jubete pie hinc, migremus, matu-
 re prospicere, & illa armatura quæ Diabolum, Mortem
 & peccatum conficit, pectus munire. Faciemus ergo id
 in præsens & pro moris Academicæ ratione hujus Viri bo-
 ni, qui hoc ipsum nomen rariore sanè exemplo, omnium
 propè hujus Civitatis hominum conscientia ac verbis as-
 secutus est, vitam, resque in eadem præclare gestas bre-
 viter recensibimus. Idem ipse D E U S, qui è media sacra
 hujus militiæ statione nuper evocavit hunc nostrum R I-
 DEMANNUM, & triumphanti ascripsit Ecclesiæ, eidem
 Anno M DC X. die XIII. Maji hora VIII. matutinâ vitæ
 per generationem exordia concessit, in medio Ecclesiæ
 sinu, in Urbe Chiloniense in Holsatia, in familia honesta
 atque laudata satis. Patre Viro spectatæ integritatis
 HINRICO RIDEMANNO mercatore & oenopola
 ibidem haud postremo, nec non sedecim viro ejusdem
 loci prudenti. Matre vero Matrona laudatissima omniq;
 sexus hujus virtute cumulata, ANNA DREYERS, per
 XXXIII. annos Viduum thorum premente, obitum hunc
 filii sui charissimi acerbissimè lugente, jamque LXXXV.
 ætatis annum agente. Avum Paternum habuit Virum
 præstantissimum HERMANNUM RIDEMANNUM, ci-
 vem & mercatorem Osnabrugensem. Aviam pater-
 nam sœminam lectissimam **ADENHEZE DREYER/
 ENS.** Avus Maternus fuit Vir honoratissimus PETRUS
 DREYER, Civis & Mercator Ecklenfordensis in Holsatia,
 Dn. NICOLAI DREYERI, Civis ibidem Ecklenfordensis
 filius. Avia verò Materna MAGARETHA **ZAPEN/**fæ-
 minei generis corona, NICOLAI **ZAPEN/**Civis & Mer-
 catoris Ecklenfordensis, nec non ABELIS **AMENS/
 Am-**

Amplissimi & Prudentissimi Dn. GEORGII ARENDI
Consulis quondam Ecklenfordensis optimè meriti filia
filia. Hac ex laudatissima amicissimus noster profapia
originem traxit. Quamvis autem pars felicitatis vitæ
humanæ minimè postrema sit, & laus inter mortales mi-
nimè contemnenda, à laudatissimis majoribus familiam
deducere: Semper tamen recordari debemus solam ac
veram generositatem esse ipsam virtutem. *Et genus &
Prævos & quæ non fecimus ipsi*, vix ea nostra putanda esse,
nisi animi virtute ac innocentia majoribus nostris posteri
respondeamus. Quare etiam Parentes, postquam per
sacrum baptismatis fontem, filium Salvatori Christo in-
fericurassent, generosasque mentis bonæ scintillulas in
eodem emicare animadvertissent, Plutarchi Consilium
sectantes, naturam bonâ institutione excitandam & exer-
citatione perficiendam esse statuerunt. Unde ab iis-
dem ad pietatis doctrinam, sabbathi sanctificationem, a-
liasque virtutes ab ipsis incunabulis sedulo assuefactus &
educatus est, & cum eò ætatis pervenisset, ut cum fructu
literarum elementa percipere posset, non pecuniæ non
labori pepercerunt, sed eum tam publicæ Scholæ Chilo-
niensi quam privatæ Dn. M. Michaelis & M. Valentini Su-
mii, nec non Dn. Bartholdi Brumeri informationi com-
miserunt, sub quorum inspectione etiam fundamenta
prima, quæ ad florentis adolescentiæ caput requirun-
tur, fideliter jecit. Obruebant sub id tempus velut de-
cumani fluctus Holsatiam totam bellici motus, itaque
parentum jussu Hafniam se contulit: Verum cum & ibi
propter metum belli subsistere diutius nequiret, suadenti-
bus id quibusdam Viris præstantissimis, nec dissentiente
parente, Lubecam contendere constituit quamvis irritò
conatu: Vento siquidem in contrarium spirante, non
tam

tantum omnes quotquot in navi erant, varias devorare molestias sed & tandem cursum Chilonium versus dirigere coacti sunt. Appropinquabat Parentis hujus nostri RIDEMANNI dies fatalis; dubius itaque hærebat, quid faciendum, an porro libris invigilandum, an verò Oenopolium Dn. Parentis occupandum. Deliberatione hinc inde institutâ posterior quidem eligebat tum temporis, & per annum & semissem fidelis Oenopolæ sustinebat vices, ita tamen ut semper horis subcivis vel Plauti Comedias vel alium aliquem autorem latinum legeret, & à Rectore p. t. Scholæ Chiloniensis M. Joanne Vicoftadio, nec non Dn. Bartholdo Brumero Con-Rectore, explicationem locorum difficiliorum peteret. Donec tandem prospiciente ita divino numine Anno M DC XXIX. Dn. Christianus Kircherus Mercator Colonienfis Sororem ipsius germanam MARGARETHAM jam Viduam Excellentissimi Dn. D. STEPHANI SCHULTETI, Professoris quondam hujus Academiae celeberrimi mæstissimam matrimonio sibi jungeret, & cellam vinariam Chilonensium occuparet. Relicta itaque Mercatura ad Musas reversus sublimioresque salutare desiderans, gradatim procedens Matris venia Pedagogium Hamburgense Anno M DC XXIX. die XXIV. Sept. adiit, & ibi sedulitatem suam Viro Clarissimo ac Excellentissimo Dn. D. JUNGIO tunc temporis Gymnasii Rectori vigilantissimo, aliisque Dominis Professoribus celebratissimis, Vagetio, Ludemanno, Arnoldi &c. per duos circiter annos tam promptè tamq; fideliter approbavit, ut dignum illi censuerint Discipulū hunc suum, quem non nisi honorificâ commendatione ornatū à se ad alios transmitterent. Optandum certe esset, ut omnes studiosi juvenes exemplum demortui nostri Dn. Ridemanni sibi ob oculos ponerent, inque scholis infe-

rio.

rioribus tam diu commorarentur, donec fundamenta eruditionis fideliter jecissent, & ea, quæ publica auditoria obeunti necessaria sunt, consecuti essent. Verum contrarium eheu! experimur indies, dum pridem parentes liberos suos, ut primum *alpha, beta, gamma* sonare didicerunt, publicos statim esse volunt: Ita ergo de Dnn. Præceptorum Consilio An MDC XXXI. mense Junio mensis uberioris colligendæ causa Regio montanam salutavit Academiã, & in eadem per totum fere quadriennium substitit, nec per id tempus sectatus ignavum otium, luxum & libidines, ingenii & valetudinis pestes; sed temperantiam, pietatis & doctrinæ nutriculam, atq; sic optatissimas merces à Viris istius Academiæ celeberrimis publicitùs expositas, non æris vi, sed mentis acie redemit. D. Behmium, Mislentam, Tinctorium, Eislerum, Pochenium aliosque Professores avidissimâ discendi cupiditate audivit. Observataque in iis in penum scientiæ, auctiorem eam hinc facturus, reposuit. Duas disputationes, alteram Metaphysicam de Ente dependente & independente sub Præsidio Viri Celeberrimi D. Abrahami Calovii, alteram verò Theologico-Scholasticam de Animâ separata proprio Marte elaboratam, Præside Viro Pl. Reverendo Dn. Levino Pochenio summo cum applausu habuit. In primis summo illû complexus est amore celebratissimus Theologus D. Abrahamus Calovius tum temporis Phil. Magister, ita etiam ut comitem sibi associaverit adeundi Marpurgensem Academiã. Cum autem iter hocce propter Collegia tam Theologica quam Philosophica usque ad Festum Michaelis differre cogerentur, placuit in nostro hoc Roseto Balthico per hyemem subsistere, ibidemque Virum Admodum Reverendum & Excellentissimum Dn. D. Johannem Quistorpium, Seniore Theologum docentem audire.

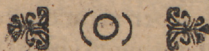
dire. Exceptit hosce duos comites hilari fronte Dn. Senior, illisque de victu & Musæo prospexit, autorque nostro pie defuncto extitit, ut absoluto cursu philosophico summos ambiret in eadem Facultate honores, Quos etiam anno M DC XXXV. die XIII. Octobris à Decano Facultatis M. Petro Saffio obtinuit. Anno M DC XXXVII. cum Holstia post Cladem Nortlingensem iterum hostili irruptione infestaretur, à Matre vocatus, obsequentem sese præbuit, & à Viro Excellentissimo Dn. Jacobo Fabricio, CHRISTIANI IV. Daniæ Regis gloriosissimæ recordationis Archiatro in comitatum receptus patrios inuisit lares, & postquam domui maternæ prospexisset, Confæderatarum Provinciarum Belgicarum præcipuas Urbes & Academias perlustravit, tandemque Coloniam Agrippinensem ingressus est Urbem, ubi Ecclesia Lutherana ibidem præssa pastoratus officium ipsi offerebat, quam tamen spartam certas ob causas, dissuadente etiam futuro Dn. Socero suo D. Quistorpio, in se recipere recusabat, atque sic Moguntiam se conferebat, inde Francofurtum ad Mœnum, Vormatiam, Spiram, Argentoratum petebat, Argentinaque apud Dn. D. Conradū Danhavverum per tempus aliquod commorabatur, præclaraque Istius Academiæ Lumina, Theologica D. Schmidium, D. Dorscheum & jam nominatum D. Danhavverum admirabatur. Lubens equidem diutius ibi substitisset, nisi à D. Johanne Quistorpio Seniore. p. m. avocatorias accepisset literas: Quare relicta Argentina, Anno M DC XL. Marpurgum summo animi cum prolubio ingressus est, ibique magni nominis Theologos D. Feurbornium. D. Hannekenium, jam Superintendentē Lubecensem gravissimū. D. Schuppium & c. salutavit. Atque sic per Hassiam, Westphaliam, Ducatū Brunsvicensem & Luneburgensem, tandē peregrinationibus defun-

ctus

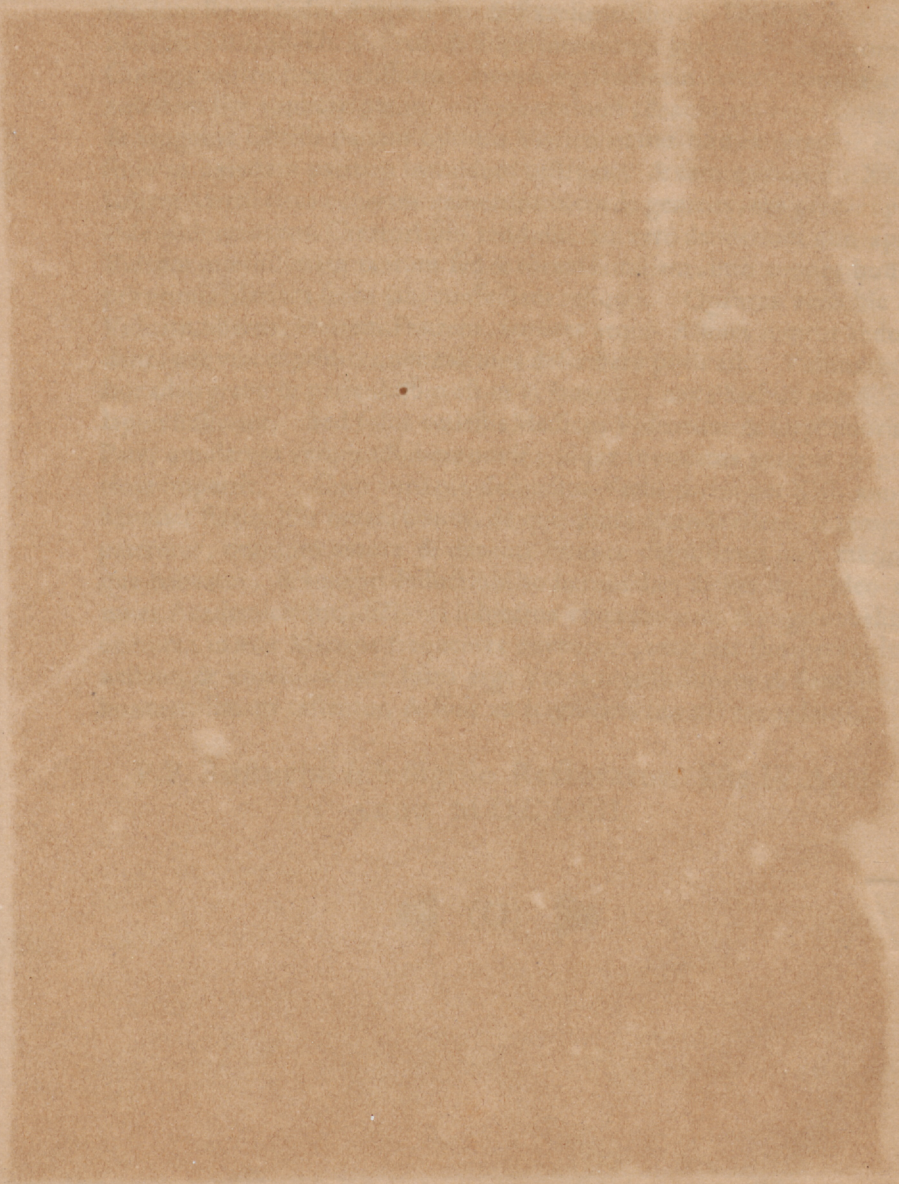
etus felici fidere ad hanc nostram urbem rediit, præsentemq; hic affinem
 suum Dn. D. Thomam Lindemannum Pastorem Ecclesiæ Theu onicæ
 Hafniensis quondam vigilantissimum cum uxore invenit, qui lubentissime
 illum in Dania promotum vidisset. Verum ille singulari erga hanc civita-
 tem flagrans amore, tandem etiam DEO id clementer ita disponente ob-
 tinuit ut Anno M DC XLI die XIV Augusti in Diaconum templi Mariani
 electus sit. Eodem anno die XIII. Octobr. in matrimonium duxit virgi-
 nem pudicissimam BARBARAM Dn. D. JOHANNIS QUISTORPII se-
 nioris, Professoris hujus universitatis celeberrimi filiam, cum qua integros
 ferè XIX. annos placidissimum concors & fœcundum transegit conjugium.
 Sustulit enim XI. Charissima & gratissima amoris Conjugalispignora, tres
 scilicet filias, & Octo filios. BARBARAM Dn. M. Simoni Taddeliq, Pa-
 stori Ecclesiæ Lutheranz apud Hornanos in Frisia nuper nuptum datam.
 ANNAM H. JOHANNEMI. HENRICUM. NICOLAUM I. STEPHA-
 NUM. NICOLAUM II CHRISTIANUM. PETRUM & JOHAN-
 NEM II. Ex quibus tres filii Johannes Ridemannus I. Nicolaus & Step-
 hanus, unaque filia ANNA I. præmatura scilicet resectæ parentes in cœlestem
 patriam præeundo, turbato naturæ ordine, anteverterunt. Reliqui super-
 stites charissimi patris discessum præmaturum tenerrimè desent. Anno
 M DC LX. die XXIX Junii Uxor ipsius charissima BARBARA inter
 ipsos difficillimos partus labores & dolores antequam, eniteretur animam,
 Creatori suo reddidit, mœstissimum Viduum in hac calamitatum scena re-
 liquit: qui Conjugem optatissimam, non vestitu tantum lugubri, sed cor-
 de verè dolente planxit; Et quidem reliquum quod supererat vitæ, viduus
 transigere decreverat, nisi DEO vero connubiorum proxinetæ aliter vi-
 sum fuisset. Is enim elapso luctus tempore aliam ipsi thori sociam con-
 ciliavit, & Virginem lectissimam MARGARETHAM CATHARINAM
 Sandhagens/ Viri Reverendi Pl. & Clarissimi Dn. M. REMBERTI Sand-
 hagen/ Archidiaconi Nicolaitani Vigilantissimi filiam, ei hoc ipso anno die
 IV. Februarii opatissimo Matrimonio junxit. Dignum certe par jugale
 fuit, quod æternum viveret, si per naturam licuisset. Verum cheu dul-
 cissimum hoc vitæ & amoris vinculum vix per septem septimanas duravit,
 & cum firmissimum appareret, subito disruptum concidit. Septimam
 conjugii septimanam vix ingressus paræ invidiam experiri, & febrî ardenti
 corripî cepit, quæ licet initio minus periculosa videretur, subito tamen à
 spreis omnibus ab utroque Medico adhibitis Medicamentis vires absum-

psit; Unde cum corporis languorem augeri perentisceret, animæ velut partis nobilioris curam imprimis habendam censuit, accitoque viro Admodum Reverendo, Amplissimo & Excellentissimo, Dn. CASPARO MAURITIO, SS. Th. D. Prof. & Superintendente gravissimo, Fautore ac Collega nostro honoratissimo, animæ ægritudinem detexit, panacæamq; cælestem sibi applicari petiit. Idque obtinuit, & animam vero Corpore & Sanguine Christi pastam optimo Viatico ad iter hoc ex terrestri ergastulo in cælestem patriam ineundum instruxit, & eam eodem die XXV. scilicet Martii circa octavam vespertinam, corde gemens, ore precans placide obdormiscens, Creatori suo reddidit: Sui verò desiderium non apud Viduam mœstissimam tantum sed & totam familiam, imò omnes bonos præprimis Matrem senio jam confectam reliquit. Quantus verò hic ad Viduam, liberos, Matrem, Fratrem, Sorores atque Affines mœror redundarit, nec vox exprimere, nec calamus describere potis est. Vulnus certè hoc adeo grave & periculosum est, ut ei sanando, nec Phœbus nec Æsculapius sufficiant. Sed solus cælestis Medicus Viduarum & Orphanorum Pater amuletum verum adhibere novit; idque invocatus paternè & gratiosè impertit. Cum verò pie defunctus Verbi divini per XXI. annos Minister fidelis, Vir reverè bonus, de quo plura dicenda essent, si tempus pateretur, omnium amore & decenti honore dignissimus jurè meritoque habeatur, & funebri deductioni hodiernus dies dictus sit, Ideo omnes Academicæ jurisdictioni subjectos cives monitos & rogatos velim, ut hora, in æde Mariana frequentes conveniant, exequias funebres cohonestent, & condolentiam suam erga Viduam tristissimam & Familiam honoratissimam restentur, & finis ac fragilitatis suæ piè recordentur.

P.P. Rostochii sub Sigillo Rectoratus. Die IV. Aprilis Anno MDC LXII.

GK

Amplissimi & Prudentissimi Dn. GEORGII
Consulis quondam Ecklenfordensis optimi
filia. Hac ex laudatissima amicissimus non
originem traxit. Quamvis autem pars f
humanae minimè postrema sit, & laus inter
nimè contemnenda, à laudatissimis majori
deducere: Semper tamen recordari debe
veram generositatem esse ipsam virtutem.
Proavos & qua non fecimus ipsi, vix ea nostra
nisi animi virtute ac innocentia majoribus
respondeamus. Quare etiam Parentes,
sacrum baptismatis fontem, filium Salvato
feri curassent, generosasque mentis bonae
eodem emicare animadvertissent, Plutarc
sectantes, naturam bonam institutione excita
citatione perficiendam esse statuerunt.
dem ad pietatis doctrinam, sabbathi sancti
liasque virtutes ab ipsis incunabulis sedulo
educatus est, & cum eò aetatis pervenisset,
literarum elementa percipere posset, non
labori pepercerunt, sed eum tam publicae
nienti quam privatae Dn. M. Michaelis & N
mii, nec non Dn. Bartholdi Brumeri info
miserunt, sub quorum inspectione etiam
prima, quae ad florentis adolescentiae cap
tur, fideliter jecit. Obruebant sub id te
cumani fluctus Holsatiam totam bellici
parentum jussu Hafniam se contulit: Ve
propter metum belli subsistere diutius neq
bus id quibusdam Viris praestantissimis,
parente, Lubecam contendere constituit
conatu: Vento siquidem in contrarium

